

Úryvek z rozhovoru o mládeži.

Mladí a společnost.

Ing. Mgr. Marie Nováková

Byli jsme s manželem určitý čas ve Švédsku, v době, kdy mělo v Evropě téměř nejvyšší počet sebevražd, a přitom životní standard tam byl nesrovnatelný. Je možné, že pocit štěstí nesouvisí s blahobytem? Rozhodně. S čím tedy souvisí? To je otázka, na kterou leta hledám odpověď. Ne jenom pro sebe, ale i pro mladé se kterými pracuji.

Zdá se, že mladí nejsou dnes moc spokojení.

Asi ne. Snažím se jim jednak pomoci, aby dokázali přijmout realitu, vyrovnat se s ní, a také je vést k tomu, aby měli odvalu to, co nepovažují za správné, změnit.

Jaký je váš pohled na současnou společnost?

Podle mého názoru nám ve společnosti unikají podstatné hodnoty. Otázkou, jaký je náš hodnotový systém jako jedinců, a jaký je hodnotový systém společnosti. Myslím si, že je hodně na čem pracovat.

Když bych se vyjádřila k naší generaci, ke které patřím já, nejsem si jistá, jestli náhodou jsme někde nevzdali ideály našeho mládí. Jestli jsme jim opravdu zůstali věrní a taky sami sobě.

Každý sám o sobě má v tom co dohánět. Možná, že jsou mladí i proto k nám tak kritičtí, k naší celé společnosti.

Snažím se vybídnout i naši společnost, aby ti lidé, kteří rezonují na nějaké vnitřní hodnoty, přestali mlčet a abychom se něco snažili změnit. Nerada slyším, že téhle mladé generaci už nepomůžeme až té další. Jako by pro ně bylo všechno ztracené. Tohle já nikdy nepřijmu. Protože žádná matka nepřijme postoj, že pro její dítě je všechno ztraceno. To neberu. My jsme ti, kteří by se měli snažit o změnu hned teď, ne zítra. Mladé podporuji, aby se snažili ještě o trochu více, a aby i nám pomáhali, aby se s námi dali dohromady ke změně a pokusili se dát nám důvěru tam, kde si ji zasloužíme. Oni jsou dnes nositelé vize budoucnosti a v mnoha věcech naopak my jim musíme dát důvěru.

Jak jste překonala ostych a pocit člověka, který by nemohl velet druhým?

To byla systematická práce. Já jsem se prostě rozhodla, že chci být jiná. Dívala jsem se na lidi, kteří to uměli a dívala jsem se jak to dělají. Já jsem jako děvče vůbec nedokázala s lidmi

mluvit. Tak jsem se to začala učit. Nejprve, když mi dal někdo otázku, tak jsem se rozhodla, že na každou otázku odpovím alespoň jedním nebo dvěma slovy. Když jsem to zvládla, tak jsem se rozhodla celou větou. Když jsem zvládla celou větu, tak jsem se rozhodla, že na každou otázku odpovím celou větou, a ještě tomu člověku jednu otázku dám. Když jsem se takhle rozhodla bylo mi něco mezi jedenácti a dvanácti lety. Od té doby na tom pracuji. Těm dospívajícím dětem říkám, vy teď máte nejlepší období, protože toho můžete hodně zvládnout. Je to vaše příležitost.

Mladá generace je to nejcennější, co naše společnost má. Jsou naše budoucnost. Jim bychom chtěli předat hodnoty, ale i dovednosti, když to řeknu velmi banálně, tak je to třeba schopnost být šťastný a spokojený v životě. Z toho plyne mnoho věcí, třeba i to, že bychom měli pro ně být vzory. Někdo, kdo jim ukáže, jak. Dát jim i jistotu, že ty ideály, které v sobě mají, se dají naplnit. My bychom třeba mohli být svědky, toho, že to jde. Naštěstí, když pracujeme s mladými lidmi, neznamená to být dokonalý. Toho jsem se vždycky bála. Ale mnohem víc je tato práce o autenticitě, jako každá práce s lidmi, o pravdivosti osobnosti.

Vypadá to jako snadná cesta s happyendem.

Ne vždycky to bylo lehké. Zažila jsem i situace, jak to tak bývá, kdy jsem si říkala, už to „neudejchám.“ Víím, že jsem si v jedné deváté třídě povzdechla, že už to nezvládnou a odejdu. A jedna deváťáčka vstala a řekla „To mi nemůžeš udělat, vždyť ty seš moje nejlepší kamarádka.“ Třída ztuhla: „víš co jsi udělala, ty jsi paní učitelce tykla.“ Ale mě to neurazilo, brala jsem to jako vyznamenání.

Také mi žáci na programech občas omylem říkají: „Mami“. Proč ne, i to je vyznamenání.